

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

71-727 Szczecin, ul. Światowida 77

tel. (091) 4 426 101,

fax (091) 4 236 392,

e-mail: szczecin@rio.gov.pl

Szczecin, dnia 11 lipca 2019 r.

WK.0913.1430.6.K.2019

Pani

Stanisława Bodnar

Burmistrz Suchania

Wystąpienie pokontrolne

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w okresie od 4 lutego do 9 kwietnia 2019 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Suchań za lata 2015-2018, wybranych zagadnień za okres sprzed 2015 r. oraz występujących w roku 2019. Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią losowo wybrane operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową.

Protokół kontroli został podpisany i przekazany Pani w dniu 13 maja 2019 r.

Wyniki ostatniej kontroli potwierdzają wyeliminowanie nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej i wymienionych w piśmie Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie².

W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności Gminy będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. W celu ich wyeliminowania koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz wykonanie poniższych wniosków.

Wykazane uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

- I. W zakresie spraw budżetowych, gospodarki finansowej oraz sprawozdawczości**
1. W wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2019-2028³ w wartościach wykonanych zaprezentowano:
  - w 2018 r. odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych⁴, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refun-

¹ ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.)

² pismo z dnia 1 lutego 2015 r. (WK.0913.1251.41.K.2015)

³ przyjętej uchwałą Nr IV/42/2019 Rady Miejskiej w Suchaniu z dnia 26 marca 2019 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Suchań – dalej WPF

⁴ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.)

dacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) w kwocie 0,00 zł, zamiast w wynikającej z ewidencji księgowej wartości 1 537,42 zł;

- przypadające na dany rok ustawowe wyłączenia z limitu spłaty zobowiązania, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2017 i 2018 w wysokościach odpowiednio 1 860 304,70 zł oraz 1 807 064,00 zł, tj. w kwotach wyższych odpowiednio o 930 152,35 zł oraz o 1 020 785,98 zł od wynikających z ewidencji księgowej i dowodów źródłowych,

co świadczy o braku realistyczności tego dokumentu, wymaganej art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Projekt WPF sporządziła Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Burmistrz – str. 300 i 301 protokołu kontroli.

W wyniku ustaleń kontroli, zarządzeniem Nr 41/2019 Burmistrza z dnia 1 kwietnia 2019 r., wprowadzono stosowne zmiany do WPF eliminując wymienione nieprawidłowości.

2. W 2015 r. deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 217 299,84 zł sfinansowano z części oświatowej subwencji ogólnej przekazanej w grudniu 2015 r. na wydatki stycznia następnego roku budżetowego, czym naruszono art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych⁵. Powyższe świadczy o naruszeniu kompetencji Rady Miejskiej, określonych art. 7 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁶, zgodnie z którym o przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 49-51 protokołu kontroli.

Wniosek: Zaniechanie finansowania deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego ze źródeł niewskazanych obowiązującymi przepisami prawa.

3. Zadania publiczne z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w latach 2015-2017, zlecone do realizacji podmiotom niepublicznym niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałającym w celu osiągnięcia zysku, sfinansowano ponosząc bezpośrednio z budżetu wydatki w łącznej kwocie 128 346,04 zł, zamiast poprzez dotowanie realizacji tych zadań po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert na ich wykonanie, czym naruszono art. 44 ust. 2 w zw. z art. 221 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 i art. 11 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁷. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 244-257 protokołu kontroli.

Według oświadczenia Burmistrza od 2018 r. zlecenie zadań w podanym zakresie podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałającym w celu osiągnięcia zysku odbywa się na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. W latach 2017-2018 zawodnikom klubu sportowego wypłacono gotówką stypendia sportowe w łącznych kwotach odpowiednio 15 736,00 zł i 19 074,00 zł na podstawie list płac, które nie zawierały wskazania dat dokonania tych wypłat, wymaganych

⁵ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)

⁶ ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 513 z późn. zm.)

⁷ ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.; Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm. i poz. 1817 z późn. zm.)

od dowodów księgowych art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości⁸. Ponadto ww. stypendia zostały wypłacone zawodnikom w okresach luty-czerwiec 2017 r. oraz luty-lipiec 2018 r. na podstawie decyzji o ich przyznaniu, podjętych przez Burmistrza w formie zarządzeń, wydanych w tych samych okresach miesięcznych, zamiast począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zapadła decyzja o przyznaniu tych stypendiów, co było sprzeczne z § 3 ust. 4 stosownej uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego⁹. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej, a z nadzoru Skarbnik – str. 230-232, 238 i 239 protokołu kontroli.

Wnioski:

Dokonywanie gotówką wypłat stypendiów sportowych na podstawie list płac spełniających ustawowe wymagania stawiane dowodom księgowym.

Wypłacanie stypendiów sportowych zgodnie z zasadami określonymi stosowną uchwałą organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

5. Odpis w kwocie 4 720,34 zł należny na rzecz Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej¹⁰ od uzyskanych w 2018 r. wpływów II raty podatku rolnego odprowadzono w dniu 16 lipca, zamiast do dnia 5 czerwca 2018 r., czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 35 ust. 2 ustawy o izbach rolniczych¹¹. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości podatkowej i płac, a z nadzoru Skarbnik – str. 97 protokołu kontroli.

Wniosek: Odprowadzanie należnych odpisów na rachunek ZIR z zachowaniem ustawowych terminów.

6. Zwrotu dotacji w kwocie 1 026,51 zł otrzymanej z budżetu państwa i niewykorzystanej w 2018 r. dokonano w dniu 4 lutego, zamiast w terminie do dnia 31 stycznia 2019 r., co było niezgodne z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 148 i 149 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie obowiązku terminowego zwrotu niewykorzystanych dotacji.

7. W § 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych sklasyfikowano dochody uzyskane w 2017 r. ze sprzedaży:
  - nieruchomości w łącznej kwocie 191 872,37 zł, które podlegały ewidencji w § 0770 Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
  - udziałów w Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. za cenę 22 000,00 zł, które podlegały ewidencji w § 0780 Wpływy ze zbycia praw majątkowych.

Ponadto w 2018 r. dodatkowe wynagrodzenie roczne za rok 2017 sklasyfikowano w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników, zamiast w § 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne. Powyższe było sprzeczne z zasadami klasyfikowania tego rodzaju

⁸ ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.; Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.)

⁹ uchwała Nr XXXII/276/10 Rady Miejskiej w Suchaniu z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za wyniki sportowe

¹⁰ dalej: ZIR

¹¹ ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1027)

dochodów i wydatków, określonymi § 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków (...)¹². Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą odpowiednio Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Skarbnik – str. 109, 110, 126, 306 i 307 protokołu kontroli.

Wniosek: Prawidłowe klasyfikowanie dochodów ze sprzedaży nieruchomości i udziałów Gminy w instytucjach, które określonym podmiotom oferują poręczenia zaciągniętych przez nie zobowiązań finansowych oraz wydatków na dodatkowe wynagrodzenie roczne.

8. W jednostkowym sprawozdaniu Gminy Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych na koniec IV kwartału 2017 r. należności dotyczące rozliczenia z samorządową jednostką oświatową z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) wykazano w kwocie 4 650,58 zł, zamiast w wynikającej z ewidencji księgowej (konta: 226-00-01 i 02) wartości 6 811,14 zł (różnica 2 160,56 zł), co było sprzeczne z § 4 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹³. Projekt ww. sprawozdania sporządziła Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Burmistrz – str. 52 i 53 protokołu kontroli.

Wniosek: Prezentowanie w jednostkowych sprawozdaniach Rb-N Gminy danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej jednostki, dotyczących rozliczeń z samorządowymi jednostkami oświatowymi z tytułu podatku od towarów i usług (VAT).

II. W zakresie gospodarowania mieniem

1. Na podstawie umów zawartych w dniach 20 września i 20 grudnia 2018 r., nieodpłatnie na okresy odpowiednio od 24 września do 31 grudnia 2018 r. oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., osobie prowadzącej działalność pozarolniczą Gmina oddała w użyczenie usytuowany w budynku Urzędu Miejskiego lokal użytkowy wraz ze sprzętem i urządzeniami do zabiegów rehabilitacyjnych, z przeznaczeniem na prowadzenie gabinetu rehabilitacyjnego, co było niezgodne z art. 14 ust. 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami¹⁴. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 121-123 protokołu kontroli.

Wniosek: Zaniechanie nieodpłatnego obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy na rzecz podmiotów innych niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

2. Informacji o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń wykazu nieruchomości w 2016 r. przeznaczonej do sprzedaży nie podano do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami¹⁵. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Podinspektor ds. gospo-

¹² rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.)

¹³ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773)

¹⁴ ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm. oraz poz. 2204)

¹⁵ ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.)

darki przestrzennej i nieruchomości, a z nadzoru Burmistrz – str.110 i 111 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie obowiązku podawania do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

III. W zakresie rachunkowości

1. Inwentaryzacją środków trwałych, przeprowadzoną drogą spisu z natury według stanu na dzień 30 listopada 2017 r.¹⁶, nie objęto środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych o wartościach ewidencyjnych odpowiednio 47 498,90 zł (konto 011) oraz 20 171,13 zł (konto 013), a informacji o stwierdzonych różnicach inwentaryzacyjnych nie przekazano Przewodniczącej Komisji Inwentaryzacyjnej. Wskutek powyższego zaniechania nie osiągnięto podstawowego celu inwentaryzacji ww. aktywów przeprowadzonej zarówno na dzień 30 listopada 2017 r. jak i na ostatni dzień 2017 r., polegającego na doprowadzeniu do zgodności stanu ewidencyjnego tych aktywów do stanu rzeczywistego oraz zapewnieniu o rzetelności prowadzonych ksiąg rachunkowych i wiarygodności sprawozdania finansowego Gminy za rok 2017, wymaganych odpowiednio art. 24 ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej, a z nadzoru Burmistrz – str. 76-80 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie obowiązku inwentaryzowania środków trwałych określonych stosownym zarządzeniem Burmistrza oraz przedstawianie Przewodniczącemu Komisji Inwentaryzacyjnej rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych w celu ich wyjaśnienia.

2. Ewidencję szczegółową dochodów na koncie 130 Rachunek bieżący jednostki-dochody prowadzono bez uwzględnienia szczegółowości planu finansowego, co było sprzeczne z obowiązującymi w Urzędzie Miejskim zasadami funkcjonowania tego urządzenia księgowego¹⁷. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Skarbnik – str. 45-47 protokołu kontroli.

Wniosek: Prowadzenie ewidencji szczegółowej dochodów na koncie 130 zgodnie z zasadami określonymi procedurami wewnętrznymi obowiązującymi w Urzędzie Miejskim.

3. W latach 2015-2018 rozrachunki z ZIR z tytułu odpisów od uzyskanych wpływów z podatku rolnego prowadzono na koncie 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, zamiast na koncie 240 Pozostałe rozrachunki, co było sprzeczne z obowiązującymi w Urzędzie Miejskim zasadami ewidencjonowania tego rodzaju operacji¹⁸. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. obsługi finansowo-księgowej, a z nadzoru Skarbnik – str. 98 i 99 protokołu kontroli.

¹⁶ na podstawie zarządzenia Nr 102/2017 Burmistrza Suchania z dnia 16 października 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w obiektach należących do gminy Suchań oraz jednostkach podległych oraz powołania przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej i Zespołów Spisowych

¹⁷ określonymi Zasadami funkcjonowania kont dla Gminy Suchań (część opisowa załącznika do Zakładowego Planu Kont), wprowadzonymi do stosowania zarządzeniem nr 49/2014 Burmistrza Suchania z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia zasad (politykę) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Suchaniu

¹⁸ wprowadzonymi do stosowania zarządzeniami Burmistrza Nr 49/2017 z dnia 30 czerwca 2014 r. oraz Nr 11/2018 z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości

Wniosek: Ewidencjonowanie rozrachunków z ZIR z tytułu odpisów od uzyskanych wpływów z podatku rolnego zgodnie z zasadami obowiązującymi w jednostce.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
(-) *Bogusław Staszewski*

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Suchaniu